

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă
Filiera teoretică – Profilul umanist
Filiera vocațională – Profilul pedagogic

Clasa a XII-a

Simulare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Ady Endre: A Hortobágy poétája

Kúnfajta, nagyszemű legény volt,
Kínzottja sok-sok méla vágynak,
Csordát őrzött és nekivágott
A híres magyar Hortobágnak.

Alkonyatok és délibábok
Mefogták százszor is a lelkét,
De ha virág nőtt a szivében,
A csorda-népek lelegelték.

Ezerszer gondolt csodaszépet,
Gondolt halálra, borra, nőre,
Minden más táján a világnak
Szent dalnok lett volna belőle.

De ha a piszkos, gatyás, bamba
Társakra s a csordára nézett,
Eltemette rögtön a nótát:
Káromkodott vagy fütyörészett.

a. a cím és szöveg viszonya	5 pont
b. az ellentét szerepe a szövegben	5 pont
c. a Hortobágy-szimbólum köré szerveződő motívumok értelmezése	5 pont
d. a vers hangulatát meghatározó esztétikai minőségek	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Sokat beszélnek az irodalmi nevelésről és sokszor ellenséges hangokon. E tanulmány célja megmutatni, miért lett az irodalmi nevelés, s miért marad az emberi szellem minden nevelésének tengelye.

A stilsztikáról és retorikáról lesz szó: arról a két stúdiumról, melyet a klasszikus ókor egynek tekintett, és egy néven retorikának nevezett. Egy stúdium ez most is, csak hogy két oldala van: gondolataink összegyűjtése és kifejezése. Egy oldalról gondolkodni, más oldalról beszélni tanít, a szó legtágabb értelmében. Az olvasás is gondolkodás, s az írás is beszéd.

Gondolkodni és beszélni: nem lehetne rövidebben és mégis teljesebben megjelölni egész középiskolai tanításunk célját. Nem tanítunk mesterséget, és nem képesítünk semmi mesterségre. Nem tanítunk ismereteket vagy a feledésnek. Nem tanítunk tudományt: a tudomány nem tíz-tizenkilenc éves gyermekeknek való. Aki tudományt akar tanulni, annak már nagyon jól kell gondolkodni tudnia. Művészetet sem tanítunk: azt nem lehet tanulni. Gondolkodni és beszélni tanítunk.

(Babits Mihály: *Irodalmi nevelés*)

a. Mi a szöveg kommunikációs funkciója? Válaszát indokolja!	4 pont
b. Emeljen ki három különböző nyelvtani kapcsolóelemet a szövegből!	6 pont
c. Mi az egész középiskolai tanítás célja a szerző szerint?	5 pont
d. Fejtse ki 10-15 mondatban a középiskolai tanulással kapcsolatos véleményét!	10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: Az időkezelés sajátosságai egy 20. századi epikus alkotásban (pl. Móricz Zsigmond: *Tragédia, Barbárok, Sárarany, Az isten háta mögött*, Krúdy Gyula: *A hídon*, Kosztolányi Dezső: *Esti Kornél, Pacsirta*, Ottlik Géza: *Iskola a határon*, Kós Károly: *Varju nemzetség* vagy más olvasott epikus műben)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

a. a választott alkotás műfaji sajátosságai	5 pont
b. a történetalakítás sajátosságai a választott műben (pl. metonimikus, metaforikus történetalakítás)	5 pont
c. az időkezelés sajátosságai a választott műben (pl. lineáris/retrospektív időkezelés)	5 pont
d. a szereplő/szereplők megformálása a választott műben (pl. leírás, cselekedtetés, beszélgetés)	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.